

یادداشت

نگرانی اولیا خدا برای منتظران

ظهور مهدی موعود (عج)

حجت الاسلام سید حسین حسینی قمی (استاد حوزه علمیه قم): یکی از نگرانی‌هایی که اولیا خدا برای منتظران امام زمان (عج) داشتند

این بود؛ کسانی که در عصر غیبت برای ظهور امام زمان (عج) و تعجیل فرج ایشان دعا می‌کنند، در عصر ظهور حضرت آمده یاری امام نباشند، این نگرانی را ما فراوان در کلام اولیا دین می‌بینیم.

به منظور آمادگی برای ظهور حضرت (عج) خوف و رجا با هم مفهوم پیدا می‌کند یعنی هم نگرانی و هم امیدواری برای ظهور مطرح است.

شاید عجیب باشد که بگویم در روایات متعدد آمده که امام زمان (عج) وقتی که ظهور می‌کنند، کسانی که منتظر ظهور بودند تصور می‌کنند امامشان طور دیگری عمل می‌کند.

وقتی برنامه‌های ایشان را می‌بینند به ایشان می‌گویند از هر راهی آمدی، از همان راه برگرد، ما کاری با شما نداریم و احتیاجی هم به شما نداریم!

شاید به ذهن ما برسد این سخن برای غیر مسلمان‌ها و کسانی که منتظر امام عصر نبوده‌اند، است در حالی که همان‌هایی که تصور می‌کردند جزو منتظران هستند این مطالب را بیان می‌کنند.

بنابراین یک زمان ما امام زمان (عج) را می‌خواهیم برای وجود خود ایشان و یک زمان هم برای حوائج خودمان می‌خواهیم.

بنابراین باید در دعاها ظهور امام دقت کنیم و از خدا بخواهیم ما را از آنهایی قرار بده که زمان ظهور حضرت، سرعت و سبقت در انجام خواسته‌های امام بگیریم نه خواسته‌های خودمان!

اگر از قلب ما سؤال شود چرا آنقدر برای ظهور دعا می‌کنیم، بعضی از ما می‌گویند امام ظهور کند گرفتاری‌های شخصی ما را رفع کند. در حالیکه در دعا به ما گفته‌اند که امام ظهور کند تا ما به دنبال برنامه‌های دینی و الهی خداوند بدویم.

مرحوم آیت‌الله بهجت می‌فرمودند بیش از آنکه برای ظهور امام زمان (عج) دعا کنیم، برای قابلیت ظهور ایشان دعا کنیم.

بنابراین ما باید این آمادگی و قابلیت را داشته باشیم دعا برای ظهور امروز به یک شعار تبدیل شده است اما واقعا آیا آن آمادگی در ما هست و قابلیت ظهور را داریم؟

عصر ظهور امام زمان (عج) چند ویژگی دارد، یکی از این ویژگی‌ها گذشت، همدردی و همدلی مؤمنین با هم است، آیا ما امروز این شرایط را داریم؟

فردی نزد امام باقر (ع) آمد و به ایشان اعتراض کرد که چرا شما در برابر حکام ظلم بنی‌امیه قیام نمی‌کنید، جواب خدا را چطور می‌خواهید بدهید؟

در کوفه هزاران شمشیر زن آماده هستند، شما یک اشاره کنید اینها جانشان را در راه شما می‌دهند!

امام در پاسخشان فرمود که جان بماند، آیا به این رسیده‌اید که اگر یک مؤمنی گرفتاری مالی داشت دستش را در جیب و حساب برادرش ببرد و به اندازه نیازش بردارد و زمانی هم که برادر متوجه شد، او را تشویق کند؟

آن فرد پاسخ داد که خیر، ما به اینجا نرسیده‌ایم! امام باقر (ع) هم گفت اگر کسی از مال خود حاضر نیست بگذرد، چطور می‌شود که از جانش حاضر به گذشت باشد؟! همین نکته را درباره منتظران ظهور مهدی موعود (عج) نیز مدنظر قرار دهیم.

نباید واقعیت‌های تاریخی قربانی فضای دراماتیک شود

باید از این فیلم دفاع کرد

به بهانه اکران فیلم رستاخیز به سراغ دکتر محمدرضا سنگری رفتیم تا نظر ایشان را در مورد نسخه اصلاح شده این فیلم جویا شویم. ایشان معتقدند در نسخه جدید بسیار از اشکالات وارد بر این فیلم اصلاح و یا حذف گردیده است و اشکالات باقی مانده جزئی و قابل چشم‌پوشی است. سنگری درباره این اثر گفت: در مجموع این فیلم فیلمی است که باید از آن دفاع کرد و آن را تحسین کرد و با این اصلاحاتی که در آن اتفاق افتاده به گمان من می‌تواند یکی از فیلم‌های موفق در حوزه فیلم دینی باشد. وی تصریح کرد: باید از کسانی که در عرصه سینمای دینی می‌آیند و به این ارزش‌ها می‌پردازند حمایت کنیم و گر نه باید منتظر باشیم که در دام دیگران بیفتند. ما نباید این فرصت‌ها را از کسانی که در این حوزه کار می‌کنند بگیریم.

«مهمترین نقدهای تاریخی و محتوایی مربوط به فیلم رستاخیز و نسخه جدید این فیلم چیست؟»

قبل از پرداختن به نقدها که عمدتاً هم جزئی است لازم است به این نکته اشاره کنم که ما باید بپذیریم که در حوزه فیلم‌های دینی به سبب لورفتگی موضوع و مسئله، فیلم‌ساز ناگزیر است از جایی شروع کند که آشنای ذهن مخاطب نباشد و الا هیچ لطف و کششی در آن اثر هنری نخواهد بود. اگر از جایی شروع کند که همه ما می‌دانیم و قصه را همانگونه که همه ما شنیده‌ایم یا خوانده‌ایم برای ما بیان کند دیگر جاذبه ای نخواهد داشت. لذا او ناگزیر است که از یک نقطه‌ای داستان را آغاز کند که برای مخاطب تازگی داشته باشد. نویسنده متن، ماجرا را از یک مسئله بسیار فرعی و جزئی آغاز می‌کند و پسر حربن یزید ریاحی را بعنوان محور ماجرا قرار می‌دهد و حوادث حول محور این شخصیت یعنی بکیر بن حربن ریاحی می‌چرخد.

خارج از موضوع فیلم بد نیست این توضیح را بدهم که حضرت حربن ریاحی در اساس گزارش‌های تاریخی که موجود می‌باشد، دو فرزند در کربلا دارد. یکی بنام علی و دیگری بکیر. آنچه در این فیلم بر آن تکیه شده، شخصیت بکیر است که اتفاقاً شخصیت بکیر در تاریخ با تردید مطرح است و شخصیت علی جدی‌تر است. اینکه علی در منطقه شراف در مقابل حضرت ابا عبدالله قرار می‌گیرد و در کنار پدر است در تاریخ آمده، ولی موضوعات مربوط به بکیر با تردید مطرح شده است. به هر ترتیب در نهایت هر سه اینها به ابا عبدالله می‌پیوندند و به شهادت می‌رسند. البته حربن پیش از شهادت خودش فرزندان خود را به میدان می‌فرستد و این فرزندان پیش چشم پدر شهید می‌شوند و پدر سجده شکر به جا می‌آورد. شاید کسانی که فیلمنامه را نوشته‌اند اگر به این نکته توجه می‌کردند، مسئله می‌توانست زیبایی بیشتری پیدا کند و فضای رمانتیک‌تری زیباتر و جذاب‌تری را می‌توانست به تصویر بکشد. به هر حال این شخصیت فرعی و کمتر شناخته شده در عاشورا مانند بکیر در این فیلم بزرگ می‌شود و اصطلاحاً اگر اندیسمان می‌شود و خود به خود آنچه در مورد او مطرح می‌شود پرداخت ذهنی و تخیلی نویسنده است...

ادامه این مباحثه را در صفحه دوم خبرنامه دنبال بفرمایید.

نباید هر بار عده‌ای به خود اجازه دهند یک تصمیم قانونی را لغو کنند

در یک قالب سینمایی به تصویر کشیده شد اما چرا بسیاری از کسانی که امروز با دیدن فیلم «رستاخیز» نگران هستند از دیدن آن اظهار خوشحالی نکردند و یا واکنشی نسبت به آن نشان ندادند.

وی همچنین به دیگر آثار فیلمسازان در حوزه سینمای دینی اشاره و عنوان کرد: «کربلا جغرافیای یک تاریخ» ساخته داریوش یاری یک فیلم بسیار مهم بود که در عراق به نمایش درآمد و تأثیر بسیار عمیقی داشت. تأثیر آن هم روی شیعیان نخبه اکناف جهان بود اما چه کسی از مخالفان «رستاخیز» این فیلم را دیده است؟

وی با بیان اینکه چنین اقداماتی حضور سینماگران را در عرصه ساخت فیلم‌های دینی و مذهبی سخت می‌کند، بیان کرد: با وارد شدن واکنش‌هایی که از بیرون سینما به فیلم‌ها صورت می‌گیرد، فیلمساز دیگر به دنبال ساخت آثار مذهبی نمی‌رود چون اگر هم چنین آثاری ساخته شوند کسی آن را مورد تشویق قرار نمی‌دهد و اصلاً ویژگی‌های مثبت این آثار دیده نمی‌شود، حتی با کوچک‌ترین اشتباهی اثرشان توقیف می‌شود و این نشان می‌دهد که مساله امام حسین (ع) در اینجا مطرح نیست.

راعی در پایان با اشاره به اقداماتی که وزارت ارشاد باید در قبال فیلم‌ها داشته باشد، گفت: متأسفانه در کشور ما فاصله بین گروه‌ها زیاد شده است و اعتراض و توقیف یک فیلم این فاصله‌ها را بیشتر می‌کند. در حالیکه عقل و منطق می‌گوید گروه‌های مختلف یک کشور باید سعی کنند به هم نزدیک شوند و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است که موجبات این نزدیکی را ایجاد کند تا فرهنگ و هنر حامل وحدت باشد. این نهاد باید بتواند موجبات تفاهم و گفتگو را فراهم کند. وقتی فیلمی مثل «رستاخیز» توقیف می‌شود چه کسی سود آن را می‌برد؟ تنها موجب می‌شود که افرادی همچون احمد رضا درویش با خود فکر کنند چرا سمت سوزی‌هایی از این دست بروند و شاید بعد از این مسائل به سوزی‌هایی غیر دینی و سطحی فکر کنند.

مجتبی راعی کارگردان سینما معتقد است با این روند کسی برای تولید و ساخت آثار دینی و مذهبی پیش قدم نمی‌شود و جرات نمی‌کند وارد این عرصه شود چرا که با کوچک‌ترین اشتباهی به راحتی می‌تواند مورد هجوم قرار بگیرد.

راعی درباره توقیف فیلم تاریخی - مذهبی «رستاخیز» بیان کرد: باید درباره توقیف و اعتراض‌هایی که نسبت به آثار سینمایی انجام می‌گیرد ساز و کاری قانونی وجود داشته باشد و اگر قانون اجازه داد اقدامی صورت بگیرد و گر نه اینچنین که به راحتی با واکنش‌های بیرون از سینما فیلم‌های مذهبی و دینی ما متوقف شوند دیگر فیلمسازان جرات حضور در این عرصه را ندارند.

وی ادامه داد: نباید اینگونه باشد که هر بار عده‌ای به خود اجازه دهند یک تصمیم قانونی را لغو کنند و به مجوزی که وزارت ارشاد داده است خلی وارد کنند البته ممکن است وزارت ارشاد در جایی اشتباه کند اما باید برای همین اشتباهات هم ساز و کاری وجود داشته باشد که جای آن تاکنون خالی بوده است. به طور مثال اگر اعتراضی نسبت به فیلمی وجود دارد مخالفان باید جمع شوند، نامه ای بنویسند و با مسئولان ارشاد گفتگو صورت بگیرد و یا شورایی در این حوزه تشکیل شود و در نتیجه همه چیز از طریق یک ساز و کار قانونی انجام بگیرد.

کارگردان فیلم «عصر روز دهم» با اشاره به دغدغه‌هایی که نسبت به ساخت آثار دینی وجود دارد، گفت: در صورتیکه این ساز و کارهای قانونی وجود داشته باشد حتی اگر هم وزارت ارشاد به طور اشتباهی به یک کالای فرهنگی از فیلم گرفته تا کتاب مجوز دهد هیچ گروهی به خود اجازه نمی‌دهد کتابخانه، سینما و یا مکان دیگری را آتش بزند. در حالیکه نبود این ساز و کارهای قانونی هرج و مرج و ناهنجاری ایجاد می‌کند.

راعی به فیلم «عصر روز دهم» اشاره کرد و گفت: برای ساخت این فیلم دوربین سینما برای اولین بار وارد شهرهای مقدس نجف و کربلا شد و سکناس‌هایی از راهپیمایی‌های باشکوه مردم را گرفت. بین الحرمین برای اولین بار بود که در این اثر

تکلیف اکران مجدد «رستاخیز» هفته آینده مشخص می‌شود

سخنگوی شورای صنفی نمایش بیان کرد هفته آینده تکلیف اکران فیلم «رستاخیز» به کارگردانی احمد رضا درویش مشخص می‌شود.

غلامرضا فرجی با اشاره به فیلم سینمایی «رستاخیز» که اکران آن در روز اول پرده رفتن متوقف شد، توضیح داد: شورای صنفی نمایش تصمیم گرفت تا به احترام امام حسین (ع) و با توجه به تلاش‌هایی که برای اکران این فیلم در حال انجام است، سینما آزادی و سینماهایی که قرار بود این فیلم را نمایش دهند، به مدت یک هفته به صورت آزاد فیلم اکران می‌کنند و سر در سینماها پرده سفید نصب می‌شود.

نامه سازندگان فیلم «رستاخیز» به رییس جمهور

تقی علیقلی زاده تهیه‌کننده فیلم «رستاخیز» اعلام کرد سازندگان این فیلم نامه ای به رییس جمهور ارسال کرده‌اند. متن نامه ارسال شده شرح زیر است:

«به نام خدا
اقدام تاسف بار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در توقف اکران عمومی فیلم سینمایی «رستاخیز»، موجب حیرت و پرسش‌های فراوان در خصوص این اقدام مغایر با تدبیر و روند‌های قانونی، حقوقی و شرعی گردیده و دامنه آن در افکار عمومی داخلی و خارجی در حال گسترده شدن است. سازندگان فیلم «رستاخیز» ضمن رعایت خویشتن داری، با ارسال نامه‌ای به حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی، خواستار رسیدگی فوری ایشان به این موضوع شدند. یقیناً مقام محترم ریاست جمهور که مسئولیت حفظ و صیانت از اجرای قانون اساسی را برعهده دارند و تربیت یافته مکتب اهل بیت (ع) و ملبس به جامه مقدس فقاقت و شریعت محمدی (ص) هستند، نسبت به این تصمیم خسارت بار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رسیدگی عاجل خواهند کرد.»

